

VATT-KESKUSTELUALOITTEITA
VATT-DISCUSSION PAPERS

66

KATSAUS ERI
MAIDEN TALOUS-
NEUVOSTOIHIN

Pirkko Valppu

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Government Institute for Economic Research
Helsinki 1994

ISBN 951-561-092-3

ISSN 0788-5016

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

Government Institute for Economic Research

Hämeentie 3, 00530 Helsinki, Finland

Painatuskeskus Pikapaino Opastinsilta

Helsinki 1994

VALPPU, PIRKKO: KATSAUS ERI MAIDEN TALOUSNEUVOSTOIHIN.
Helsinki, VATT, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Government Institute
for Economic Research, 1994, 40 s. (C, ISSN 0788-5016; No 66) ISBN
951-561-092-3

TIIVISTELMÄ: Katsauksessa tarkastellaan Euroopan ja Pohjois-Amerikan maiden talous- ja sosiaalineuvostoja ja vastaavia hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelimiä. Joissakin maissa on neuvostojen sijasta hallituksen neuvonantajana asiantuntijaelin, esimerkiksi Saksassa. Useimmat neuvostot on perustettu toisen maailmansodan jälkeen, mutta niiden toiminta on saattanut muuttua useita kertoja sen jälkeen. Portugalin ja Espanjan talous- ja sosiaalineuvostot aloittivat toimintansa 1990-luvun alussa. Englannissa ja Kanadassa neuvostot on lakkautettu vuonna 1992. Katsauksessa käsitellään neuvostojen ja asiantuntijaelimien kokoonpanoa, tehtäviä ja toimintamuotoja. Katsauksessa esitellään myös neuvostojen ja asiantuntijoiden käsittelemiä aihepiirejä sekä neuvostojen, niiden alakomiteoiden, työryhmien ja sihteeristön tai ulkopuolisten asiantuntijoiden valmistelemia katsauksia, raportteja ja tutkimuksia.

ASIASANAT: talous- ja sosiaalineuvostot, etujärjestöt

VALPPU, PIRKKO: KATSAUS ERI MAIDEN TALOUSNEUVOSTOIHIN.
Helsinki, VATT, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Government Institute
for Economic Research, 1994, 40 p. (C, ISSN 0788-5016; No 66) ISBN
951-561-092-3

ABSTRACT: The survey examines the economic and social councils and other similar bodies for the social dialogue between governments and social partners in European and North American countries. In some countries such councils have not been established, e.g. in Germany, but special expert groups act as governments' advisers. Most councils were established after the World War II and have experienced many changes since then. The councils of Portugal and Spain began their work in the beginning of 1990's. In England and Canada the economic councils were abolished in 1992. The survey presents the councils' composition, tasks, organisation and operation. The issues discussed by the councils are also presented as well as the topics of the reports, studies and surveys prepared by the councils, their committees, working groups and secretariats or external experts.

KEY WORDS: economic and social councils, social partners, social dialogue

ESIPUHE

Valtioneuvoston kanslia pyysi Talousneuvoston sihteeristönä toimivaa Valtion taloudellista tutkimuskeskusta laatimaan katsauksen Suomen talousneuvostoa vastaavien hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelimien ja hallituksen ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden toiminnasta muissa maissa. Vuonna 1991 tehdyssä Suomen talousneuvostojen vuosina 1920-1990 koskeneessa selvityksessä käsiteltiin lyhyesti myös eräiden muiden maiden vastaavia elimiä. Nyt tehty katsaus on laajempi ja ajankohtaisempi selvitys muista maista.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus pyysi ulkoasiainministeriötä hankkimaan Tutkimuskeskukselle katsausta varten aineistoa. Suomen suurlähetystöt selvittivät perusteellisesti niille lähetettyjä kysymyksiä ja toimittivat runsaasti aineistoa. Lisäksi on lähteinä käytetty muuta kirjallisuutta. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus haluaa kiittää ulkoasiainministeriötä ja suurlähetystöjä saamastaan suuresta avusta.

Katsauksen on laatinut erikoistutkija Pirkko Valppu. Espanjan- ja portugalinkielisen aineiston käsittelyyn on osallistunut myös erikoistutkija Gonzalo Oroza.

Reino Hjerppe
Ylijohtaja

SISÄLLYS

Yhteenveto	3
I. Talous- ja sosiaalineuvostot	6
Norja	6
Tanska	8
Irlanti	10
Itävalta	12
Portugali	14
Espanja	16
Italia	17
Ranska	19
Belgia	21
Hollanti	23
Lakkautetut	
Kanada	26
Englanti	27
II. Asiantuntijaelimet	29
Saksa	29
Yhdysvallat	31
Ruotsi	32
Kirjallisuus	33
Liite 1. Talous- ja sosiaalineuvostot: yhteenvetotaulukko	
Liite 2. EY-maiden talous- ja sosiaalineuvostojen yhteistyö	

YHTEENVETO

Hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelimiä, joiden toiminta muistuttaa suuremmassa tai pienemmässä määrin Suomen talousneuvoston toimintaa, on useissa Euroopan maissa. Ne toimivat eri nimisinä, esimerkiksi talousneuvosto Tanskassa, talous- ja sosiaalineuvosto Hollannissa, Irlannissa, Ranskassa, Espanjassa ja Portugalissa, talous- ja työneuvosto Italiassa. Belgiassa on erikseen talousneuvosto ja työneuvosto. Norjassa yhteydenpitoelimen nimi on kontaktivaliokunta, Itävallassa pariteettinen komissio.

Neuvostojen luonne vaihtelee riippuen kunkin maan historiasta ja perinteistä samoin kuin maan taloudellisista ja yhteiskunnallisista rakenteista, ja poliittiset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset muutokset heijastuvat myös niiden toimintaan.

Monissa maissa taloudellisilla neuvostoilla on pitkät perinteet. Useimmat perustettiin toisen maailmansodan jälkeen, jolloin konsensus oli tärkeä jälleenrakennuksen aikana. 1960- ja 1970-luvulla neuvostojen myötävaikutuksella harjoitettiin voimakasta kasvupolitiikkaa ja toteutettiin merkittäviä työelämän uudistuksia. Vuoden 1975 jälkeen neuvottelujen taloudellinen tausta muuttui. Hallituksilla oli edessään vakavia rahoitusongelmia ja ne pyrkivät vaikuttamaan työehtosopimusneuvotteluihin.

Viime vuosina järjestelmissä on tapahtunut muutoksia. Englannin talousneuvosto lakkautettiin 1992 ja tilalle perustettiin asiantuntijaelin. Samoin Kanadan talousneuvoston toiminta on lakannut vuonna 1992, vaikka sitä koskevaa lainsäädäntöä ei ole kumottu.

Toisissa maissa talousneuvosto on perustettu aivan viime vuosina kuten Espanjassa 1992. Portugalin talous- ja sosiaalineuvosto perustettiin 1991 lakkauttamalla samanaikaisesti kolme aiempaa neuvostoa.

Kaikki talousneuvostot eivät ole samanlaisia kolmikantaisia yhteydenpitoelimiä kuin Suomen talousneuvosto, jossa etujärjestöjen edustajien lisäksi on mukana hallituksen jäseniä. Kolmikantainen järjestelmä on Norjassa, Tanskassa, Irlannissa, Itävallassa ja Portugalissa. Englannissa ja Kanadassa oli myös kolmikantajärjestelmä. Toisissa maissa neuvostossa on etujärjestöjen edustajien lisäksi hallituksen nimittämiä riippumattomia asiantuntijoita. Asiantuntijoita on myös kolmikantajärjestelmän neuvostossa Irlannissa.

Neuvostoissa ovat aina edustettuina työmarkkinaosapuolet. Monissa maissa mukana ovat myös maan eri alueiden edustajat. Lisäksi varsinkin Etelä-Eu-

roopan maiden neuvostoissa on runsaasti muita yhteiskunnan toimintaan osallistuvia piirejä, esimerkiksi osuustoiminnan, tutkimus- ja kehittämistoiminnan, luonnonsuojelu- ja kuluttajajärjestöjen, nuorisojärjestöjen jne. edustus.

Taloudelliset neuvostot edustavat foorumia, jolla eri taloudelliset ja yhteiskunnalliset osapuolet voivat käydä yhteiskunnallista keskustelua (social dialogue). Neuvostot toimivat yleensä hallituksen neuvonantajina, joiden aihepiiri vaihtelee yleisestä taloudellisesta kehityksestä tulo- ja hintapolitiikkaan, työmarkkina- ja työelämäkysymyksiin.

Neuvostot esittävät näkemyksensä hallituksen pyytämistä asioista tai oma-aloitteisesti. Neuvosto voi antaa lausuntoja myös parlamentille kuten Italiassa ja Ranskassa. Hollannissa neuvostolla on myös toimeenpanovaltaa. Belgian työneuvostolla on oikeus solmia kansallisia työehtosopimuksia. Italian neuvosto pitää yllä työehtosopimusten datapankkia. Joissakin maissa neuvosto on pelkästään keskustelufoorum kuten Norjassa.

Hallitukselle annettavien lausuntojen lisäksi neuvostoissa valmistellaan taloudellista tilannetta ja taloudellista kehitystä koskevia tutkimuksia, selvityksiä ja katsauksia ja työmarkkinakatsauksia. Joissakin maissa, kuten esimerkiksi Irlannissa, neuvosto tarkastelee myös pitemmän ajan taloudellista kehitystä.

Neuvoston toiminta rahoitetaan yleensä valtion budjetista. Hollannissa toimintaa rahoittaa elinkeinoelämä lakisääteisillä maksuilla. Osittain rahoitusta saadaan Hollannissa myös valtiolta, osittain neuvoston suorittamien palvelusten maksuina. Irlannissa rahoitusta saadaan myös julkaisujen myynnistä.

Useimmissa maissa neuvostolla on oma sihteeristö, jonka henkilömäärä vaihtelee neuvoston tehtäväkentän laajuuden mukaan. Norjassa ei ole erillistä sihteeristöä, vaan asiat valmistellaan asianomaisissa ministeriöissä ja sihteeristön tehtävät hoitaa pääministerin kanslia. Neuvostot teettävät runsaasti tutkimuksia ja selvityksiä myös ulkopuolisilla tutkimuslaitoksilla.

Monissa Euroopan maissa on myös edustuksellisuuteen perustuvia alueellisia talous- ja sosiaalneuvostoja. Niitä ei kuitenkaan käsitellä tässä katsauksessa.

Saksassa ja Yhdysvalloissa ei ole etujärjestöjen edustukseen perustuvaa yhteydenpitoelintä, vaan korkeatasoisista taloustieteen edustajista koostuva asiantuntijaelin, samoin Englannissa talousneuvoston lakkauttamisen jälkeen. Ruotsissa tällainen asiantuntijaelin toimii valtiovarainministeriön neuvonantajana.

Euroopan ammattijärjestöjen keskusliitto (European Trade Union Confederation) selvitti vuonna 1990 jäsenjärjestöjensä näkemyksiä talous- ja sosiaalineuvostojen merkityksestä. Kaikki kansalliset järjestöt pitivät tarpeellisena tällaista foorumia, jossa eri yhteiskunnalliset osapuolet voivat käydä keskustelua, ja näkivät näin ollen talous- ja sosiaalineuvostojen toiminnan hyödylliseksi.

I. TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTOT

NORJA

Hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelimenä Norjassa on ns. **kontaktivaliokunta** (Kontaktutvalget), joka perustettiin 1950-luvulla. Elin on luotu viranomaisten ja työelämän yhteydenpitoa varten ja vastakohtaisuuksien tasoittamiseen. Kontaktivaliokunta ei tee päätöksiä eikä anna suosituksia. Se on tyypillinen keskusteluelin.

Valiokunnan ministerijäseniä ovat pääministerin lisäksi valtiovarainministeri, kunnallis- ja työministeri ja hallintoministeri sekä kokouksen aiheesta riippuen myös kalastusministeri ja maatalousministeri. Työnantajien ja työntekijöiden suurten keskusjärjestöjen NHO:n ja LO:n lisäksi ovat edustettuina pienemmät keskusammattijärjestöt sekä kuntien keskusliitto ja maataloustuottajien molemmat järjestöt sekä kalastajien järjestö. Myös muita voidaan tarpeen mukaan kutsua mukaan, mutta se ei ole ollut tavallista viime vuosina. Puheenjohtajana toimii pääministeri.

Kontaktivaliokunnalla ei ole omaa sihteeristöä selvitys- ja tutkimustehtäviä varten. Valiokunnan sihteerinä toimii pääministerin kanslian osastopäällikkö. Kanslialla on sihteeristötehtävät ja se koordinoi valiokunnan toimintaa. Asiat valmistellaan asianomaisissa ministeriöissä, erityisesti valtiovarainministeriössä. Toiminnan organisoinnissa ei ole suunnitteilla muutoksia.

Kontaktivaliokunta kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Tarpeen mukaan voidaan kokoontua useamminkin, mutta monia kokouksia vuodessa ei pidetä. Kontaktivaliokunnassa käsitellään erityisesti makrotaloudellisia kysymyksiä, hallituksen talouspolitiikkaa, tulopolitiikkaa ja kunnallistaloutta.

Syksyn kokous pidetään siinä vaiheessa, kun budjetin päälinjat ovat selvillä, ja valiokuntaa informoidaan niistä. Kokouksessa käsitellään hintoja ja palkkoja ja budjetin vaikutusta työmarkkinoihin, hallituksen finanssipolitiikkaa ja yleensä makrotaloudellisia kysymyksiä. Kokouksessa arvioidaan, minkälainen tulee olemaan budjettivuoden hinta- ja kustannuskehitys. Ne hallituksen ministerit, joita kyseiset asiat eniten koskevat, esittävät näkemyksensä asiasta. Kokouksissa on valmistellut esitykset käsittelevä osa ja ad hoc -osa, jossa kysymyksiä pohditaan vapaamuotoisesti.

Keväällä pidetään toinen kokous ennen tuloneuvottelujen alkamista täysipainoisesti. Siinä pohditaan ja esitetään erilaisia tuloneuvotteluihin liittyviä näkökantoja. Valtiovarainministeri esittää, mitä vaikutuksia eri suuruisella tulojen kasvulla olisi makrotalouden kannalta. Kokouksessa käsitellään julkisten palvelujen hintojen ja maksujen tarkistusten vaikutuksia, palkkavaatimuksia ja muita vaatimuksia, joissa valtio tulee myötävaikuttajaksi, kuten esimerkiksi eläkekysymyksiä.

Keskustelujen pohjana olevia asiakirjoja ei julkisteta kuten ei myöskään keskustelujen sisältöä. Keskusteluista laaditaan laaja luottamuksellinen referaatti.

Kontaktivaliokunnan lisäksi asiantuntijatasolla toimii **tekninen laskentavaliokunta** tulopolitiikkaa varten (Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene), jota johtaa tilastollisen keskustoimiston johtaja. Siinä ovat mukana työntekijöiden ja työnantajien keskusjärjestöjen edustajien lisäksi edustajat valtiovarainministeriöstä ja hallintoministeriöstä. Valiokunta tekee kaksi kertaa vuodessa raportin, jossa selvitetään taloudellisia näkymiä. Se pyrkii saamaan aikaan konsensuksen palkankorotusten vaikutuksista. Valiokunta ei anna suosituksia, vaan se ainoastaan toteaa odotettavissa olevat seuraukset. Pääministerin kanslian osastopäällikön mukaan valiokunta on toiminut hyvin ja esittänyt järkeviä ratkaisuja.

Hallituksen ja eri etupiirien yhteydenpitoelimeksi perustettiin vuonna 1993 **arvonmuodostuksen foorum** (Forum for verdiskaping). Foorumissa ovat mukana pääministerin ja muiden ministereiden lisäksi työmarkkinaosapuolten, elinkeinoelämän, rahoituslaitosten ja tutkimustoiminnan edustajat. Foorumin on tarkoitus kokoontua kaksi kertaa vuodessa.

Foorum on neuvoa-antava elin, jonka tarkoituksena on tehdä ehdotuksia elinkeinopoliittisista strategioista ja pyrkiä luomaan ymmärtämystä aloitteille, joiden tavoitteena on parantaa kannattavuutta ja nostaa yksityisen sektorin työllisyyttä. Foorumissa pohditaan toimenpiteitä, jotka edistävät teknologista kehitystä, voimistavat kilpailukykyä, nostavat jalostusastetta ja vahvistavat norjalaisten tuotteiden asemaa maailman markkinoilla.

TANSKA

Tanskan talousasioita käsittelevä yhteistyöelin on talousneuvosto, Det økonomiske Råd. Maassa on muitakin erityisalaja käsitteleviä valiokuntia ja neuvostoja (esimerkiksi EU-neuvosto), mutta talousneuvosto on ainoa, joka käsittelee kaikkia kansantalouteen liittyviä asioita.

Talousneuvosto perustettiin erityisellä lailla vuonna 1962. Lakia muutettiin 1966, mutta tämän jälkeen siihen ei ole tehty muutoksia. Neuvosto perustettiin puolueettomaksi yhteydenpitoelimeksi hallituksen, talouselämän ja keskusjärjestöjen välille. Lain mukaan sen tehtävänä on seurata maan taloudellista kehitystä ja auttaa erilaisten taloudellisten etujen yhteensovittamisessa.

Neuvoston kokoonpano on määrätty laissa. Siihen kuuluu Tanskan keskuspankin, valtiovarainministeriön ja talousministeriön edustaja sekä työnantaja-, työntekijä- ja yrittäjäjärjestöjen edustajat. Lisäksi on muiden etupiirien kuten esimerkiksi osuuskuntien ja kuluttajaneuvoston edustajat sekä kolme taloudellista asiantuntijajäsentä. Jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi. Jäseniä on 23. Neuvostolla ei ole päätösvaltaa.

Talousministeri nimittää neuvoston kolmihenkeisen puheenjohtajiston kuudeksi vuodeksi kerrallaan sekä valtuuttaa yhden heistä toimimaan neuvoston puheenjohtajana. Puheenjohtajiston jäsenten tulee olla kansantaloustieteilijöitä eivätkä he saa olla kansankäräjien jäseniä. Käytännössä talousministeri nimittää aina uusiksi puheenjohtajiston jäseniksi vanhojen puheenjohtajiston jäsenten suosittelemia henkilöitä. Puheenjohtajistoa nimitetään myös "viisaiksi miehiksi".

Puheenjohtajiston alaisena toimii neuvoston pysyvä sihteeristö. Sen johtajana toimii pääsihteeri, jonka talousministeri nimittää puheenjohtajiston esityksestä. Pääsihteeri ei saa olla kansankäräjien jäsen ja hänen tulee olla yrityksiin ja talouselämän sekä ammattiyhdistysliikkeen organisaatioihin nähden riippumaton henkilö. Pääsihteerin tulee pitää yllä yhteyksiä muihin taloudellisiin tutkimuslaitoksiin, jotta välttyttäisiin päällekkäiseltä työltä.

Sihteeristö tekee kaksi kertaa vuodessa taloudellista tilannetta käsittelevän raportin "Dansk økonomi". Taloudellisia ennusteita tehdessään sihteeristöllä on käytössään oma makrotaloudellinen malli SMEC. Puheenjohtajisto saattaa pyytää sihteeristöä tekemään tutkimuksia myös muista aiheista.

Talousneuvoston tulee kokoontua vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kokouksissa käsitellään neuvoston sihteeristön tekemä raportti, jota neuvosto ei saa

kokouksessa muuttaa. Sen sijaan raporttiin liitetään hallitukselle osoitettu kirje, nk. regeringsbrev, joka sisältää tiivistelmän kokouksessa esitetyistä neuvoston jäsenten kommentteista. Raportin julkaisemisesta päättää puheenjohtajisto. Yleensä ne julkaistaan.

Raportissa on kansainvälisen ja kotimaisen suhdannetilanteen kuvaus ja taloudellisen kehityksen ennuste kaksi vuotta eteenpäin. Lisäksi käsitellään jotakin rakennepoliittista erityisaihetta. Näitä ovat viime vuosina olleet:

- Tanskan maatalous ja GATT-liberalisointi (1993:XI)
- Ympäristöpolitiikka (1993:V)
- Finanssipolitiikan liikkumavara (1993:V)
- Maastricht ja Tanska: Taloudelliset näkökohdat (1992:XI)
- Koulutus, palkka ja liikkuvuus (1992:XI)
- Itä-Euroopan integrointi maailmantalouteen (1992:V)
- Kansainvälisen kauppapolitiikan kriisi - GATT; EY ja maatalouspolitiikka (1992:V)
- Tulonjako, tulojen uudelleenjako ja työllisyys (1991:XI)
- Talous kasvaa - mutta edelleen korkea työttömyys (1991:V)
- Finanssipoliittinen koordinointi EMU:ssa (1991:V)
- Yksityisen yrittäjätoiminnan tuottavuus (1991:V)
- Työttömyys, palkkajoustavuus ja finanssipolitiikka (1991:V)
- EY:n sosiaalinen dimensio (1990:XI)
- Saksan yhdistyminen (1990:VI)
- Talouspolitiikan mahdollisuudet ja rajoitukset (1990:VI)

Talousneuvoston ja sihteeristön toiminta rahoitetaan valtion budjetista. Neuvosto on kansankäräjästä, poliittisista puolueista ja etujärjestöistä riippumaton.

Koska neuvosto kokoontuu vain käsitelläkseen sihteeristön tekemää raporttia, jota se ei saa muuttaa, on neuvosto ajan mittaan menettänyt merkitystään erilaisten taloudellisten etujen yhteensovittajana ja lähestynyt taloudellista asiantuntijajärjestelmää.

IRLANTI

Irlannin kansallinen talous- ja sosiaalineuvosto (National Economic and Social Council) perustettiin vuonna 1973. Neuvosto on neuvoa antava, ei päätöksiä tekevä elin. Sen tarkoituksena on toimia foorumina, jossa voidaan keskustella kansantalouden kehittämisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden saavuttamisen periaatteista, ja antaa hallitukselle neuvoja niiden soveltamisesta.

Neuvoston käsittelemiin tavoitteisiin kuuluu mm.:

- korkea työllisyys asianmukaisella palkkatasolla
- talouden nopea ja kestävä kasvu
- oikeudenmukainen ja tasainen tulon- ja varallisuuden jako
- alhainen inflaatio ja vaihtotaseen tasapaino pitkällä tähtäimellä
- tasapainoinen alueellinen kehitys
- taloudellisen kasvun yhteiskunnalliset seuraukset, ympäristön suojelun tarve mukaanluettuna.

Neuvoston puheenjohtajan toimii pääministerin kanslian ministeri. Neuvostossa on 26 jäsentä, jotka ovat eri etujärjestöjen nimittämiä edustajia ja hallituksen nimittämiä asiantuntijoita. Etujärjestöjen edustajat jakautuvat seuraavasti:

- maatalouden järjestöistä viisi
- teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestöstä neljä
- rakennusteollisuuden liitosta yksi
- ammattijärjestöjen keskusliitosta viisi.

Hallitusta edustavat puheenjohtajan lisäksi valtiovarainministeri, työministeri ja kauppa- ja teollisuusministeri. Hallituksen nimittämät asiantuntijat edustavat mm. kansallista nuorisoneuvostoa, verotuskomissiota ja tutkimuslaitoksia. Lisäksi mukana on EU:n huomioitsija.

Neuvoston toimikausi on viisi vuotta. Jos joku jäsenistä joutuu jäämään pois neuvoston työstä, etujärjestöt tai vastaavasti hallitus nimittää uuden jäsenen hänen tilalleen. Sijaisen toimikausi kestää yhtä kauan kuin vakinaisenkin kausi olisi kestänyt. Neuvoston organisaatiota ei ole muutettu viime aikoina eikä muutoksia ole suunnitteilla. Neuvoston toimikauden päättyessä kuluvan vuoden lopussa se odotetaan nimitettävän jälleen viideksi vuodeksi.

Neuvosto kokoontuu kerran kuukaudessa. Neuvosto pitää myös aika ajoin hallituksen jäsenten kanssa yhteisiä kokouksia, joissa käsitellään ajankohtaisia taloudellisia ja sosiaalipoliittisia aiheita.

Neuvosto toimii pääministerin kanslian alaisuudessa ja saa rahoituksensa valtion budjetista. Tuloja saadaan jonkin verran myös julkaisujen myynnistä. Neuvostolla on pieni pysyvä sihteeristö. Lisäksi se voi teettää tilaustutkimuksia ulkopuolisilla asiantuntijoilla.

Neuvosto voi ottaa käsiteltäväkseen asioita joko omasta aloitteestaan tai hallituksen pyynnöstä. Omasta aloitteesta aloitettavia projekteja arvioidaan seuraavin kriteerein:

- onko aihe strateginen yleispoliittisesti tai talous- tai sosiaalipolitiikan kannalta
- tarvitaanko ongelman selvittämiseksi uutta analyysia, jota ei ole saatavissa muista lähteistä
- tarvitaanko ongelman selvittämisessä eri alojen asiantuntemuksen ja erilaisten lähestymistapojen yhdistämistä, jossa neuvoston luonne voisi olla hyödyksi
- onko kyseessä aihe, joka voi pitkällä tähtäimellä osoittautua ongelmalliseksi, vaikka ei ole juuri ajankohtainen
- liittyykö aihe neuvoston työohjelman kokonaisuuteen.

Neuvoston istunnoista ei anneta tietoja julkisuuteen. Neuvoston raportit alistetaan hallitukselle ja parlamentin alahuoneelle ja julkaistaan. Neuvosto julkaisee myös ulkopuolisten asiantuntijoiden laatimat raportit, jos niillä katsotaan olevan merkitystä julkiselle keskustelulle.

Neuvosto on julkaissut lähes sata raporttia mm. yleisestä talous- ja sosiaalipolitiikasta, teollisuuspolitiikasta, asumisesta, julkisten palveluiden priorisoinnista ja maataloudesta. Vuonna 1989 julkaistiin Irlannin EY-jäsenyydestä katsaus, jossa tarkasteltiin sisämarkkinaohjelman vaikutusta Irlantiin ja arvioitiin EY:n kehitystä.

Vuodesta 1980 vuoteen 1986 neuvosto julkaisi vuosittain taloudellisen ja sosiaalipoliittisen raportin. Niissä tarkasteltiin ajankohtaista tilannetta ja esitettiin arvio lyhyen ajan kehityksestä. Niissä analysoitiin myös eräitä neuvoston tärkeinä pitämiä erityiskysymyksiä.

Vuoden 1986 jälkeen neuvosto on keskittynyt enemmän Irlannin talouden keskipitkän ajan strategiaan kysymyksiin. Raporteista ensimmäinen oli *A Strategy for Development 1986-1990*. Sen pääpaino oli kansantalouden velkaongelman

korjaamisessa. *Strategy for the Nineties* esitteli talouspolitiikan kokonaisstrategian tuleville vuosille.

Vuosina 1986 ja 1990 julkaistut keskipitkän ajan raportit antoivat yleistä taustaa etujärjestöjen välisille sopimuksille palkoista ja monista muista politiikkakysymyksistä. Nämä sopimukset olivat Kansallinen elvyttämisohjelma ja Taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen ohjelma. Neuvottelut uudesta kansallisesta ohjelmasta ovat alkamassa.

Raportissa *The Irish Economy in a Comparative Institutional Perspective* verrataan Irlannin institutionaalisia oloja ja taloudellista kehitystä Itävaltaan, Ruotsiin, Suomeen, Sveitsiin ja Tanskaan. Erityisesti kiinnitetään huomiota konsensuksen rooliin, teollistumiskehitykseen ja talous- ja sosiaalipolitiikan yhteennivoutumiseen näissä maissa.

Raportissa *The Association between Economic Growth and Employment Growth in Ireland* analysoidaan kasvun ja työllisyyden suhdetta 30 viime vuonna, maatalouden työllisyyden alenemisen vaikutuksia, tuotantorakenteen muuttumisen vaikutuksia ja Irlannin työllisyyskehitystä verrattuna EY:n ja OECD:n kehitykseen.

Tuoreimmassa marraskuussa 1993 julkaistussa raportissa *A Strategy for Competitiveness, Growth and Employment* käsitellään niitä keinoja, joilla voitaisiin vaikuttaa työllisyyskehitykseen, erityisesti pitkäaikaistyöttömyyteen.

ITÄVALTA

Itävallalle tyypillinen piirre on korporatiivisuus ja konsensus-järjestelmä (Sozialpartnerschaft), mikä ilmenee mm. laajana pakkojäsenyyteen perustuvana kamarilaitoksena.

Kamareita on kolme:

1. Bundeskammer der Gewerblichen Wirtschaft, joka edustaa teollisuutta, kauppaa, pankki- ja vakuutustoimintaa, liikennettä ja turismia
2. Präsidentenkonferenz der Landwirtschaftskammern Österreichs, joka edustaa maataloutta
3. Bundesarbeitskammer, joka edustaa palkansaajia.

Palkansaajien kamarin ohella toimii vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuva ammatillinen keskusjärjestö Österreichischer Gewerkschaftsbund.

Sozialpartnerschaftin toteuttamisen merkittävin yhteistyöelin hallituksen ja etujärjestöjen välillä on palkka- ja hintakysymysten pariteettinen komissio (Paritätische Kommission für Lohn- und Preisfragen), joka on toiminut vuodesta 1957. Yhteistyö sai alkunsa 1950-luvun voimakkaan inflaatiokehityksen hillitsemispyrkimyksistä. Yhteistyön katsotaan vaikuttaneen myönteisesti Itävallan vakaaseen talouskehitykseen.

Komissiossa ovat hallituksesta mukana liittokansleri, valtiovarainministeri, talousministeri, työvoima- ja sosiaaliministeri sekä maa- ja metsätalousministeri. Lisäksi liittokanslerinvirastosta, ministeriöistä ja tilastokeskuksesta on muita edustajia. Kustakin edellämainitusta kamarista ja ammatillisesta keskusjärjestöstä ovat mukana puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja pääsihteerit. Jäseniä on yhteensä 36. Komissio kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Komission pääasiallinen toimiala on tulo- ja hintapolitiikka. Se voi keskustella muistakin talouspoliittisista kysymyksistä. Komission toiminta ei perustu mihinkään lakiin eikä kirjallisiin sopimuksiin. Kukin osapuoli vastaa sopimusten toteuttamisesta omalla sektorillaan.

Komissio on perustanut neljä alakomiteaa:

1. Hintakomitea, jossa valvottiin vuoteen 1993 saakka noin 220 tuotteen ja palvelun hintaa. Nykyään sillä on olennainen merkitys eri markkina-segmenttien kilpailutilanteen valvojana.
2. Palkkakomitea toimii työehtosopimusneuvotteluissa syntyneiden erimielisyyksien sovittelijana.
3. Talous- ja sosiaaliasiain neuvosto tekee selvityksiä talous- ja sosiaalipoliittisista kysymyksistä ja laatii politiikkasuosituksia hallitukselle ja parlamentille.
4. Kansainvälisten asiain alakomitea perustettiin vuonna 1993 valmistelemaan ja koordinoimaan Itävallan integraatiopolitiikan perusteita.

Komissio on keskittynyt aiemmin lähinnä palkka- ja hintakysymyksiin. Markkinoiden avautuminen ja poliittisen kentän muuttuminen aiheuttavat kuitenkin yhteistyön luonteelle muutospaineita. Uusimmassa yhteistyötä koskevassa sopimuksessa vuodelta 1992 nähdään erityisiksi haasteiksi kansainvälinen kilpailukyky sekä työmarkkina-, ulkomaalais-, koulutus- ja ympäristöpolitiikka. Uudet poliittiset liikkeet kyseenalaistavat ei ainoastaan perinteisiin puolueisiin kiinteässä yhteydessä olevien suurten keskusjärjestöjen vaan myös Sozialpartnerschaftin, yhteistyön, olemassaolon.

PORTUGALI

Portugalin talous- ja sosiaalineuvosto (Conselho Económico e Social) perustettiin lailla vuonna 1991. Samalla lakkautettiin kolme aikaisemmin toiminutta neuvostoa: kansallinen suunnitteluneuvosto (Conselho Nacional de Plano), tulo- ja hintaneuvosto (Conselho de Rendimentos e Preços) sekä yhteiskunnallisen neuvottelun pysyvä neuvosto (Conselho Permanente de Concertação Social).

Neuvoston perustamisen syynä oli tarve luoda elin, jossa eri taloudellisten ja yhteiskunnallisten etupiirien näkökannat on mahdollista sovittaa yhteen. Neuvoston tavoitteena on edistää Portugalin vakaata taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Talous- ja sosiaalipoliittisten näkemysten yhteensovittamisen lisäksi neuvosto osallistuu valtion taloudellisten ja sosiaalisten kehittämissuunnitelmien laadintaan.

Talous- ja sosiaalineuvostossa on 56 jäsentä:

- puheenjohtaja, jonka parlamentti nimittää
- neljä varapuheenjohtajaa, jotka neuvoston täysistunto valitsee
- kahdeksan hallituksen edustajaa, jotka valtioneuvosto nimittää
- kahdeksan työntekijöiden etujärjestöjen edustajaa
- kahdeksan työnantajien etujärjestöjen edustajaa
- kaksi osuustoimintajärjestöjen edustajaa
- kaksi tiede- ja teknologianeuvoston edustajaa
- kaksi vapaiden ammattien järjestöjen edustajaa
- yksi valtion yhtiöiden edustaja, jonka valtioneuvosto nimittää
- kaksi edustajaa jokaiselta autonomiselta alueelta
- kahdeksan alueneuvostojen edustajaa
- yksi luonnonsuojelujärjestöjen edustaja
- yksi kuluttajajärjestöjen edustaja
- kaksi yhteiskunnallista solidaarisuutta edistävien järjestöjen edustajaa
- yksi perhejärjestöjen edustaja
- yksi yliopistomaailman edustaja
- yksi nuorten yrittäjien järjestöjen edustaja
- kolme talous- ja sosiaalialan asiantuntijaa.

Neuvostolla on pysyvä yhteiskunnallisen neuvottelun komissio sekä erityiskomissioita. Näistä pysyviä ovat talous- ja sosiaalipolitiikan ja aluepolitiikan erityiskomissiot sekä muutkin erityiskomissiot, jotka neuvoston täysistunto katsoo tarpeellisiksi kahden kolmasosan enemmistöllä. Neuvosto voi tarpeen mukaan perustaa väliaikaisia erityiskomissioita. Erityiskomissiot valmistelevat

selvityksiä ja lausuntoja neuvoston muiden elimien pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.

Neuvostolla on lisäksi koordinoitineuvosto, jonka muodostavat neuvoston ja erityiskomissioiden puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Sen tehtävänä on auttaa puheenjohtajaa neuvoston toiminnan johtamisessa ja kokousten valmistelussa. Neuvoston hallintoon liittyvien asioiden hoitamiseksi on olemassa hallinnollinen neuvosto.

Talous- ja sosiaalineuvostolla on pääsihteeri, joka vastaa neuvoston hallintopalvelujen toiminnasta, ja pysyvä sihteeristö.

Neuvosto kokoontuu täysistuntoon periaatteessa kuudesti vuodessa. Kokoukset kutsuu koolle puheenjohtaja yhteisymmärryksessä koordinoitineuvoston kanssa. Puheenjohtaja voi kutsua koolle neuvoston myös viiden neuvoston jäsenen pyynnöstä. Neuvoston kokouksista laaditut raportit ovat julkisia.

Talous- ja sosiaalineuvoston tehtävänä on edistää keskustelua ja neuvotteluja yhteiskunnan eri osien välillä. Sen kuuluu lain mukaan antaa lausuntoja keskeisistä taloudellisista ja sosiaalisista kehittämissuunnitelmista ja eri vaihtoehtoista ennen kuin hallitus hyväksyy ne. Neuvosto antaa myös lausuntoja näiden suunnitelmien toteuttamistoimenpiteistä.

Neuvosto antaa myös lausuntoja talous- ja sosiaalipolitiikasta ja niiden toteuttamiskeinoista. Neuvosto arvioi Portugalin kannanottoja Euroopan unionin talous- ja sosiaalipolitiikkaan ja antaa lausuntoja siitä, miten Portugalissa pitäisi käyttää EU:n rakenne- ja kehitysrahastoista saadut tuet.

Neuvosto esittää säännöllisesti arvionsa maan taloudellisesta ja sosiaalisesta kehityksestä ja ehdottaa politiikkatoimenpiteitä. Neuvosto antaa hallituksen pyynnöstä lausuntoja toimialojen ja alueiden kehittämissuunnitelmista ja yleensä talous- ja sosiaalisektorin rakenne- ja kehittämisspolitiikasta.

Neuvoston toiminta rahoitetaan valtion budjetista. Se on kuitenkin toiminnassaan itsenäinen.

Tärkein neuvostossa viime aikoina esillä ollut kysymys liittyy hallituksen palkkapolitiikkaan. Hallitus esitti yleistä 4 %:n palkankorotusta vuodelle 1994. Tästä ei päästy yksimielisyyteen ammattiyhdistysliikkeen vastustuksen vuoksi. Hallitus tulee tämän johdosta yksipuolisesti päättämään 4 %:n palkankorotuksesta julkisella sektorilla.

ESPANJA

Espanjan talous- ja sosiaalineuvosto (Consejo Económico y Social) on aloittanut toimintansa vuonna 1992. Sen perustamisesta oli tehty useita aloitteita jo vuodesta 1981 lähtien. Neuvosto kuuluu työ- ja sosiaaliministeriön alaisuuteen. Sen tehtävänä on hallituksen ja etujärjestöjen välisen yhteydenpidon edistäminen ja etujärjestöjen parempi osallistuminen päätöksentekoon. Sääntöjen mukaan neuvosto käsittelee keskeisiä ja tärkeitä talous- ja sosiaalikysymyksiä. Talous- ja sosiaalineuvosto on Espanjan ainoa elin, missä etujärjestöt ovat näin laajasti edustettuina.

Talous- ja sosiaalineuvostossa on 60 jäsentä, joista 20 on 4 ammattijärjestön edustajia, 20 työnantajien 2 järjestön edustajia, 3 maatalousalan, 3 meri/kalastusalan, 4 kuluttajien ja 4 sosiaalitalouden edustajaa. Lisäksi hallitus nimittää 6 asiantuntijaa työ- ja sosiaaliministeriön sekä talous- ja valtiovarainministeriön esittämistä ehdokkaista. Ennen sitä kuitenkin etujärjestöjen on hyväksyttävä asiantuntijaluettelo. Neuvoston jäsenet nimitetään neljäksi vuodeksi. Heidät voidaan myös nimittää uudelleen.

Neuvoston puheenjohtajan nimittää hallitus talous- ja valtiovarainministeriön ja työ- ja sosiaaliministeriön esityksestä neuvoteltuaan etujärjestöjen edustajien kanssa. Lisäksi on kaksi varapuheenjohtajaa, jotka valitsee neuvoston täysistunto. Pääsihteeri nimitetään samalla tavalla kuin puheenjohtaja. Neuvostolla on pysyvä komitea ja työkomiteoita. Kun neuvosto saa joko lausunto- tai selvityspyynnön, sen pysyvä komitea määrää, missä työkomiteassa asia käsitellään.

Neuvoston yleisistunto pidetään ainakin kerran kuukaudessa. Ylimääräisiä istuntoja voidaan pitää joko puheenjohtajan, pysyvän komitean tai 20 jäsenen pyynnöstä.

Neuvosto laatii kerran vuodessa katsauksen maan sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä työmarkkinakatsauksen. Neuvosto voi myös omasta aloitteesta laatia selvityksiä ja raportteja talous- ja sosiaaliasioista. Hallitus voi pyytää neuvostolta myös lausuntoja erilaisista kysymyksistä. Lausunto tarvitsee yksinkertaisen enemmistön taakseen. Esimerkiksi työelämän lakien uudistushanke ei saanut vaadittavaa tukea.

Ajankohtaisia kysymyksiä ovat työelämän ja työläinsäädännön uudistukset. Käsiteltävänä on hallituksen esitys asuntolainojen hoidosta, esimerkiksi oikeus vaihtaa pankkia kesken lainakauden. Ensimmäisenä vuotena on neuvoston omasta aloitteesta laadittu myös selvitys naisten yhteiskunnallisesta ja

työmarkkinatilanteesta, Espanjan tulonjaosta sekä tekstiiliteollisuudesta. Neuvosto julkaisee myös kuukausittain taloudellista tilannetta kuvaavan tiedotteen.

Talous- ja sosiaalineuvoston puheenjohtajan mukaan ensimmäisen vuoden toiminta on ollut tehokasta; on saatu aikaan sisäiset säännöt ja organisaatio jne. Vaikka neuvoston toiminnalle on asetettu hyvin paljon odotuksia ja toiveita, neuvoston muodostaminen on herättänyt myös paljon epäluuloisuutta ja sen toiminnalle on haluttu asettaa rajoituksia. Edellä mainitun negatiivisen asennoitumisen takia neuvosto ei ole voinut kehittyä ja laajentaa toimintaansa alkuperäisten odotusten mukaan.

Neuvoston toiminta rahoitetaan valtion budjetista. Neuvosto on toiminnassaan täysin itsenäinen.

ITALIA

Italian kansallisella talous- ja työneuvostolla (Consiglio Nazionale dell'Economia e del Lavoro) on perustuslaillinen asema. Neuvosto aloitti toimintansa vuonna 1958. Neuvostoa koskenutta lakia uudistettiin vuonna 1986. Muutoksen myötä neuvostosta tuli entistä edustavampi.

Kansallisen talous- ja työneuvoston perustamiseen vaikutti halu turvata organisoitu yhteydenpito etujärjestöjen ja hallituksen välillä taloudellissosiaalisissa kysymyksissä. Lopullinen organisaatiomuotoa koskenut ratkaisu syntyi kompromissina ennen kaikkea kristillisdemokraattien ja kommunistien ajamien mallien välillä.

Kansallisen talous- ja työneuvoston tehtävänä on lain mukaan toimia Italian kansanedustuslaitoksen, hallituksen ja alueiden neuvonantajana taloutta, yhteiskuntaa ja työoloja koskevissa kysymyksissä. Se voi tehdä lainsäädäntöä koskevia aloitteita ja suosituksia sekä osallistua taloudellisen ja sosiaalisen lainsäädännön valmisteluun. Neuvosto tekee myös tutkimuksia ja selvityksiä joko omasta aloitteestaan tai hallituksen tai kansanedustuslaitoksen pyynnöstä.

Neuvostossa on puheenjohtajan lisäksi kaikkiaan 111 jäsentä, jotka koostuvat seuraavista eri tahojen nimittämistä edustajista:

a) 12 talous- ja sosiaalialan sekä lainopin asiantuntijaa, joista Italian tasavallan presidentti nimittää suoraan 8 ja pääministerin esityksestä lisäksi 4

b) 99 etujärjestöjen ja yritysten nimittämää edustajaa, joista

- 44 ammattiliittojen nimeämää edustajaa (näistä 5 esimiesasemassa olevien työntekijöiden ja viranhaltijoiden edustajia)
- 18 itsenäisten ammatinharjoittajien edustajia (näistä 5 itsenäisiä maanviljelijöitä / vuokratilajia, 5 käsityöammatin harjoittajia, 4 vapaiden ammattien harjoittajia, 4 tuotanto- ja kulutusosuuskuntien edustajia)
- 37 yrittäjien edustajaa (5 maatalouden ja kalastuksen, 14 teollisuuden, 7 kaupan ja matkailualan, 8 palvelualojen yrittäjien sekä 2 valtion kahden suuren holdingyhtiön edustajaa (tosiasiallisesti tämän ryhmän edustajia on 36, kun yksi aikaisemmin kolmesta valtion yhtiöiden edustajasta ei ole enää mukana).

Neuvoston toimikausi on 5 vuotta. Vuonna 1986 tehdyn lakimuutoksen myötä neuvoston jäsenyydestä voidaan erottaa henkilö, joka toimii edustamansa eturyhmän tahdon vastaisesti (toistaiseksi erottamisia ei ole käytännössä tapahtunut). Kansanedustaja, alueneuvostojen edustajat, ministerit ja Euroopan parlamentin jäsenet ovat estyneitä toimimaan neuvoston jäseninä.

Talous- ja työneuvostolla on oma 12 jäseninen sihteeristö. Neuvoston käsittelemät asiat valmistellaan 7 eri komiteassa. Komiteat ovat: sääntökomitea, talous- ja sosiaalipoliittisia kysymyksiä käsittelevä komitea, Italian talous- ja hallintojärjestelmän tehokkuutta tutkiva ja valvova komitea, tietokomitea, kansainvälisten suhteiden komitea, aluekomitea ja uusien eturyhmien (nuoret maahanmuuttajat jne.) edustajien komitea. Näiden lisäksi neuvoston yhteydessä toimii rikollisuuden sosioekonominen seurantaryhmä, taloushallinnon uudistuksen seurantaryhmä ja talouspoliittinen työryhmä.

Neuvoston työohjelman runko laaditaan kutakin viiden vuoden toimikautta varten etukäteen. Neuvosto kokoontuu varsinaisiin istuntoihin kerran kuukaudessa. Tämän lisäksi järjestetään avoimia neuvoston istuntoja, foorumeita ja seminaareja. Kokousten asialistoja täydennetään kulloinkin esille tulevilla ajankohtaisilla asioilla. Neuvoston voi kutsua koolle hallitus, jompikumpi kansanedustuslaitoksen kamareista, Italian alueet tai neuvosto itse.

Neuvoston vuonna 1992 käsittelemistä asioista voidaan mainita kilpailukyky, pienyritykset, Italian rahoitusjärjestelmä, vesihuoltopolitiikka, yksityistäminen, eläkepolitiikka ja tuotteiden ja tuotantoprosessien laatukysymykset. Viime aikoina aiheina ovat olleet EU:n taloudellista kasvua ja työllisyyttä koskeva valkoinen kirja, EU:n sosiaalipoliittinen vihreä kirja, alue- ja työllisyys-

poliittiset kysymykset ja tiede- ja teknologiapolitiikkaa koskevat kysymykset. Kaiken kaikkiaan neuvostossa käsitellään hyvin laaja-alaisesti talous- ja yhteiskuntapolitiikkaa. Osa neuvoston toiminnasta on vapaamuotoista eikä siinä pyritäkään muuhun kuin keskustelemaan käsiteltävinä olevista aiheista.

Päätöksen teossa neuvostossa on luovuttu ratkaisevan äänestyksen käytöstä. Sen tilalle on otettu käytäntö, joka edellyttää eriävien näkemysten ja niiden esittäjien kirjaamista suosituksiin ja muihin loppuasiakirjoihin.

Neuvosto julkaisee vain päätöksensä. Lisäksi sen julkaisusarjasta löytyy erilaisia talous- ja yhteiskuntapolitiittisia selontekoja. Neuvoston tehtävänä on esittää säännöllisin väliajoin hallitukselle ja kansanedustuslaitokselle raportti työmarkkinoiden yleisestä, toimialoittaisesta ja alueellisesta kehityksestä sekä työehtoneuvottelujen tuloksista. Neuvosto pitää myös yllä sopimus- ja työmarkkina-tiedostoa.

Neuvoston toiminta rahoitetaan valtion budjetista.

RANSKA

Ranskan valtiovallan ja etujärjestöjen välinen yhteydenpito toimii talous- ja sosiaalineuvoston (Conseil économique et social) puitteissa. Nykyinen neuvosto perustettiin perustuslakiin otetulla määräyksellä 4.10.1958. Perustuslaissa määritellään neuvoston tehtävät ja oikeudet osallistua valtakunnan asioiden hoitoon. Neuvoston kokoonpanosta ja toimintasäännöistä on säädetty erillislaeilla.

Talous- ja sosiaalineuvosto on neuvoa-antava elin. Sen tehtävänä on edistää eri sosiaalisten ja ammatillisten etupiirien välistä yhteydenpitoa, antaa neuvoja hallitukselle ja osallistua talous- ja sosiaalipolitiikan kehittämiseen.

Neuvoston jäsenten määrää ja nimittämistä koskevia asetuksia muutettiin viimeksi vuosina 1984 ja 1991. Neuvostossa on 231 jäsentä, jotka ovat laissa nimettyjen etupiirien edustajia tai hallituksen määräämiä. Jäsenet nimitetään viideksi vuodeksi. Edustettuina ovat seuraavat etupiiriryhmittämät:

1. Maatalous: 25 jäsentä
2. Käsityö: 10 jäsentä

3. Yksityiset yritykset: 27 jäsentä
4. Julkiset yritykset: 10 jäsentä
5. Palkansaajien 7 järjestöä: 69 jäsentä
6. Vapaat ammatit: 3 jäsentä
7. Maatalouden osuus-, luotto- ja vakuutustoiminta: 10 jäsentä
8. Muu osuustoiminta: 5 jäsentä
9. Keskinäinen vakuutustoiminta: 4 jäsentä
10. Perhejärjestöt: 10 jäsentä
11. Yhdistykset: 5 jäsentä
12. Ulkomailla asuvat ranskalaiset, säästökassat, asuntoasiat: 4 jäsentä
13. Ranskan merentakaiset alueet: 9 jäsentä
14. Talouselämän, sosiaalialan, tieteen ja kulttuurin tunnettuja edustajia: 40 jäsentä

Hallituksen on pyydettävä neuvoston kannanottoa kaikista taloudellisia ja sosiaalisia suunnitelmia ja ohjelmia koskevista lakiehdotuksista. Neuvostolla on oikeus käsitellä kaikkia talouteen ja sosiaalipolitiikkaan liittyviä kysymyksiä ja antaa näistä lausuntoja. Neuvosto laatii määräaikaissäätöraportit toiminnastaan. Neuvoston lausunnot, raportit ja selvitykset annetaan hallituksen ja parlamentin tiedoksi. Parlamentin valiokunnat kuulevat säännöllisesti neuvoston raporttien vastuuhenkilöitä.

Neuvostolla on lisäksi läheiset neuvonpitosuhteet Pariisin kaupungin ao. lautakuntiin ja Ranskan merentakaisien alueiden talous- ja sosiaalineuvostoihin sekä EU:n talous- ja sosiaalineuvostoon Brysselissä. Neuvoston merkitys yleisen mielipiteen informoinnissa ja siihen vaikuttamisessa on tärkeä.

Neuvostolla on pysyviä jaostoja, jotka ovat vastuussa raporttien ja lausuntonluonnosten valmistelusta. Jaostoja on yhdeksän: sosiaaliasiat, työasiat, aluetaloudet ja aluesuunnittelu, elinympäristö, rahoitus, kansainväliset suhteet, tuotanto sekä tutkimus ja teknologia, maatalous- ja elintarvikeasiat sekä yleiset talous- ja suhdannekysymykset. Näiden jaostojen lisäksi toimii erityisjaosto viisivuotissuunnitelman käsittelyä varten sekä erityisongelmia varten väliaikaiskomiteoita. Jaostoissa on 27 - 29 jäsentä. Näiden lisäksi hallitus nimittää 8 jaostojäsentä kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Kullakin neuvostossa edustettuna olevalla eturyhmittymällä on edustajansa kaikissa jaostoissa.

Neuvoston puheenjohtaja valitaan neuvoston täysistunnossa. Neuvoston toiminnallisesta johtamisesta vastaa johtoryhmä. Neuvostolla on pääsihteerin johtama pysyvä sihteeristö, joka käsittelee mm. laki- ja talousasiat, hallinnolliset kysymykset sekä lehdistöpalvelun. Neuvoston budjetti kuuluu pääministerin kanslian budjetin yhteyteen.

Neuvosto kokoontuu täysistuntoon 1 - 2 kertaa kuukaudessa. Täysistunnot ovat julkisia. Neuvoston lausunnot, raportit ja selvitykset julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tuoreita käsittelyaiheita ovat olleet mm. Ranskan maatalous GATTin Uruguyan kierroksen paineissa, hallituksen viisivuotinen työllisyyslaki, kaupunkien kehittäminen ja aluepolitiikka, asuntopolitiikka. Raportteja on ilmestynyt mm. ulkomaisten työntekijöiden oloista Ranskassa, itsemurhista, kehitysmaiden ja Ranskan kehityksen vertailusta, yhden henkilön yrityksistä sekä Ranskan kulttuurisuhteista itäisen Keski-Euroopan maiden kanssa.

BELGIA

Belgiassa ei ole Suomen talousneuvostoa vastaavaa hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelintä, jossa kaikki osapuolet olisivat edustettuina. Sen sijaan maassa toimii kaksi työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen yhteiselintä, talousneuvosto ja työneuvosto, joiden tehtävänä on toimia hallitukselle ja parlamentille neuvoa antavina eliminä.

Talousneuvosto (Conseil central de l'economie) perustettiin vuonna 1948. Siihen kuuluu yhteensä 50 jäsentä ja 50 varajäsentä. Molempien osapuolien edustajia on 22. Lisäksi neuvostoon kuuluu 6 tutkimusta edustavaa jäsentä. Jäsenten toimikausi on 4 vuotta, puheenjohtajan 6 vuotta. Puheenjohtajaa avustaa 4 varapuheenjohtajaa.

Talousneuvosto voi tehdä hallitukselle meneviä lausuntoja joko hallituksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. Neuvosto tekee myös eri aiheista tutkimuksia ja raportteja, joita hallitus voi käyttää päätöksenteon pohjana.

Neuvoston työ tapahtuu täysistunnoissa, alakomissioissa ja työryhmissä. Neuvoston työtä ohjaa 12-jäsenen puheenjohtajisto, jossa ovat mukana järjestöjen puheenjohtajat. Alakomissioissa ja työryhmissä on mukana myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Alakomiteoiden ja neuvoston raporttien ja kannanottojen valmistelutyön suorittaa neuvoston sihteeristö. Lisäksi sihteeristö julkaisee säännöllisesti tiedotteita ja tilastollisia katsauksia talouden tilasta. Tutkimusten ja raporttien

valmistelussa sihteeristö voi käyttää apunaan myös ministeriöiden ja taloudellisten tutkimuslaitosten apua.

Neuvoston pysyviin tehtäviin kuuluu laatia kaksi kertaa vuodessa katsaus taloudellisesta tilanteesta ja lyhyen tähtäimen talousnäkömystä. Se käsittelee myös suunnittelutoimiston (Bureau du Plan) tekemiä viisivuotissuunnitelmia.

Neuvosto laatii kaksi kertaa vuodessa selvityksen Belgian kilpailukyvyistä verrattuna muihin maihin. Vertailumaat ovat Saksa, Ranska, Englanti, Hollanti, Italia, USA ja Japani. Kilpailukykykymmittari muodostuu 5 muuttujaryhmästä: vienti, yritysten kannattavuus, työvoimakustannukset, pääoma- ja energiakustannukset sekä erilaisia rakennemuuttujia. Jos vienti tai yksi muista neljästä muuttujasta poikkeaa vertailumaiden keskiarvosta, hallitus ryhtyy korjaaviin toimenpiteisiin.

Neuvoston tehtävänä on myös toimittaa taloudellista ja rahoitusmarkkinatietoa yrityksille.

Viime vuosina talousneuvosto on selvittänyt integraation vaikutuksia Belgian taloudelle ja sen eri sektoreille: vakuutus, rahoitus, liikenne ja niitä koskeva kansallinen politiikka. Neuvosto on myös toiminut aktiivisesti EU-lainsäädännön huomioon ottamiseksi Belgian kansallisessa lainsäädännössä. Neuvosto on antanut hallitukselle lausuntoja mm. ekoverolaista, Belgian EU-puheenjohtajuudesta ja puolustuskysymyksistä.

Belgiassa on myös kolme alueellista talousneuvostoa. Niissä on työmarkkinajärjestöjen edustajien lisäksi poliittisia edustajia puolueiden voimasuhteen mukainen määrä.

Työneuvosto (Conseil national du travail) perustettiin vuonna 1952. Sen tehtävänä on toimia hallituksen ja parlamentin neuvonantajana joko pyydettyinä tai omasta aloitteestaan yleisissä työnantajia ja työntekijöitä koskevissa työsopimus- ja sosiaalisissa asioissa. Aiheista, joista se antaa lausuntoja, voidaan mainita mm. työaika, työntekijöiden sosiaaliturva, eläkkeet, työsuojelu, lomat jne.

Työneuvosto voi myös tehdä kansallisia useita toimialoja koskevia työehtosopimuksia. Sopimuksia on solmittu mm. seuraavista asioista: luottamusmiesten asema, viikkotyöajan lyhentäminen 40 tuntiin, minimipalkkatakkuu, uuden teknologian käyttöönottoa koskeva tiedottaminen ja neuvottelu.

Työneuvostossa on enimmillään 24 jäsentä, yhtä paljon työnantaja- ja työntekijäjärjestöistä. Työneuvosto kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Neuvostossa on lukuisia alakomiteoita ja työryhmiä, joista jotkut ovat lähes pysyviä.

Työneuvoston sihteeristö julkaisee vuosittain toimintakertomuksen, jossa julkaistaan myös luettelo neuvoston kannanotoista ja niiden pääasiallisesta sisällöstä.

Talousneuvostolla ja työneuvostolla on runsaasti yhteistoimintaa, mm. sekakomiteoita ja yhteisiä työryhmiä. Esimerkiksi edellämainittuja taloudellisia tilannekatsauksia ja viisivuotisennusteita käsitellään sekakomiteoissa, samoin kuin uutta teknologiaa ja työllisyyspolitiikkaa.

Vaikka talous- ja työneuvostossa ei ole hallituksen edustajia jäseninä, niitä rahoitetaan budjetista. Talousneuvostoa tukee talousministeriö, työneuvostoa työministeriö. Nykyinen hallitus suhtautuu hyvin myönteisesti neuvotteluihin neuvostojen kanssa, mikä on osaltaan myötävaikuttanut hallituksen Belgian oloissa pitkään toimikauteen. Mikäli talous- tai työneuvoston mielipide on yksimielinen, hallitus pääsääntöisesti noudattaa sitä. Jos yksimielistä lausuntoa ei saada aikaan, hallitus tekee päätöksensä neuvostojen mielipiteistä riippumatta.

HOLLANTI

Hollannin sosiaali- ja talousneuvosto perustuu vuonna 1950 voimaantulleeseen ns elinkeinojärjestölakiin. Tämän lain tarkoituksena oli saada aikaan sellainen taloudellinen järjestelmä, jossa talous voi toimia mahdollisimman riippumattomana hallituksesta, mutta jossa hallitus kuitenkin kykenisi vastamaan yleisestä hyvinvoinnista.

Lain mukaan työnantajat ja työntekijät toimivat yhteistyössä kolmen tyyppisten yhteistoimintamuotojen puitteissa. Nämä ovat hyödykelautakunta, toimialalautakunta ja toimialojen keskuslautakunta. Hyödykelautakunnalle kuuluvat kaikki tiettyyn hyödykkeeseen liittyvät toiminnot raaka-aineista vähittäiskauppaan. Toimialalautakuntaan taas kuuluvat kaikki tiettyä toimintaa, esim. tuotantotoimintaa tai vähittäiskauppaa, harjoittavat yritykset.

Sosiaali- ja talousneuvosto on lain määräämän elinkeinojärjestörakenteen pääelin. Sen tehtäväksi on määritelty "Hollannin kansan, työnantajien, työntekijöiden ja muiden taloudellisten etujen edistäminen". Neuvoston toiseksi päätehtäväksi laki määrää hallituksen neuvonantajana toimimisen talous- ja sosiaalikesymyksissä. Jälkimmäisestä tehtävästään neuvosto on saanut runsaasti tunnustusta.

Sosiaali- ja talousneuvostossa on kaikkiaan 45 jäsentä, joista 15 edustaa työnantajajärjestöjä, 15 työntekijäjärjestöjä ja 15 hallituksen nimittämää riippumattonta asiantuntijajäsentä. Jokaisella jäsenellä on sijainen. Työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen edustajat ovat keskusjärjestöjensä nimeämiä. Riippumattomat jäsenet ovat eri alojen asiantuntijoita, yleensä yliopistojen professoreita. Heitä nimitettäessä pyritään ottamaan huomioon hallituksessa olevien puolueiden tasapuolinen edustus. Kaksi asiantuntijaa, keskuspankin pääjohtaja ja suunnitteluviraston (Centraal Planbureau) johtaja, kuuluu neuvostoon virka-asemansa perusteella. Vaikka riippumattomat jäsenet ovat hallituksen nimittämiä, he eivät ole vastuussa hallitukselle, vaan edustavat lähinnä yleistä etua. Sosiaali- ja talousasioita käsittelevien ministeriöiden edustajilla on huomioitsijan asema neuvostossa.

Neuvoston puheenjohtajan nimittää hallitus, ottaen huomioon neuvoston mieltä. Yleensä puheenjohtajana toimii joku asiantuntijajäsenistä.

Sosiaali- ja talousneuvoston tehtävänä on:

- toimia hallituksen neuvonantajana
- valvoa elinkeinojärjestölain noudattamista
- edistää taloudellista kehitystä edistämällä yritystoimintaa palvelen samalla sekä koko väestön että teollisuuden ja kaupan etua
- osallistua lakien toimeenpanoon.

Suurimman osan sosiaali- ja talousneuvoston työstä muodostaa hallitukselle tehtävien raporttien kirjoittaminen. Neuvonantajatyön määrä on lisääntynyt valtavasti 1960 luvun jälkeen. Ministerit on veloitettu lain mukaan kysymään neuvoston mielipidettä kaikista tärkeistä sosiaalisista ja taloudellisista kysymyksistä, mm. julkiset menot, teollisuuspolitiikka, energia, innovaatiot, sosiaaliturva, ympäristö, työ- ja yhtiölait, työmarkkinat ja koulutus, sukupuolten tasa-arvo, kuluttajakysymykset. Elinkeinojärjestölain lisäksi noin 20 laissa määrätään, että neuvoston on toimittava neuvonantajana lakien toimeenpanossa.

Neuvoston täytyy toimia myös laissa määrättyjen toimialalautakuntien valvojana. Neuvosto kertoo hallitukselle käsityksensä toimialalautakuntien lakkauttamisesta tai perustamisesta, niiden puheenjohtajan ja jäsenten valinnasta sekä hyväksyy niiden budjetin. Neuvoston valvontatyö on kuitenkin jäänyt aika rajoitetuksi, koska toimialalautakuntia on perustettu vain maatalouteen, elintarviketeollisuuteen ja vähittäiskauppaan.

Taloudellisen kehityksen edistäjänä neuvosto toiminnat voidaan jakaa kolmeen ryhmään: sulautumiset, teollinen kehitys ja kuluttaja-asiat. Yritysten sulautumisen yhteydessä neuvosto valvoo osakkeenomistajien ja työntekijöiden etua.

Yritystoimintaa kehittävä neuvoston alakomitea teettää runsaasti tutkimuksia ulkopuolisilla tutkimuslaitoksilla. Tutkimukset julkaistaan raportteina. Tutkimustoiminnan tuloksia yritykset voivat käyttää omassa kehittämistoiminnassaan. Tutkimuksen kohteena on mm. johtaminen sekä toimialalle tyypilliset tekniset ja sosiaaliset ongelmat

Neuvoston kuluttaja-asiain alakomitea pyrkii ottamaan huomioon tasapuolisesti sekä yrityksen että kuluttajain edut toimiessaan neuvoa-antavana elimenä ja välittäjänä ristiriitatilanteissa.

Neuvosto toimii myös lakien toimeenpanijana. Tällaisista laeista voidaan mainita esimerkkinä yritysten perustamista koskeva laki, joka sisältää määräyksiä hyvistä elinkeinotoiminnan menettelytavoista. Neuvoston sihteeristössä käsitellään yli 60 alan kaupallisia käytäntöjä ja ammatillista pätevyyttä koskevat todistukset, joita tarvitaan yhtiön tai yrityksen perustamiseen. Sihteeristö valvoo myös vakuutustoimintaa.

Neuvosto kokoontuu kerran kuussa. Kokousten aiheena on tavallisesti neuvoston kannanotto sosiaalisia ja taloudellisia kysymyksiä käsittelevästä raportista tai erilaisista säännöksistä. Neuvoston raportit julkaistaan. Raporttien ja kannanottojen valmistelu tapahtuu pysyvissä tai tilapäisissä alakomiteoissa, ja se saattaa kestää kuukausia, jopa vuosia. Alakomiteoiden työhön saattaa osallistua työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen ja riippumattomien edustajien lisäksi suunnitteluviraston edustajia ja ministeriöiden virkamiehiä, jolloin molemmat puolet tietävät toistensa työn edistymisestä.

Neuvoston kokoukset ovat julkisia ellei niitä ole syytä pitää suljettuina yksityistä henkilöä tai kansallista etua koskevien seikkojen vuoksi. Valmistelutyöt alakomiteoissa sen sijaan ovat tiukan luottamuksellisia.

Neuvoston jäsenyys ei ole kokopäivätyötä. Neuvoston työn valmistelun ja varsinaisen toimeenpanon suorittaa sihteeristö, jossa on noin 200 työntekijää. Heistä noin 50:llä on pääasiallisena tehtävänä neuvoston kannanottojen valmistelu. Sihteeristön neuvoo-antavan ja hallinnollisten toimintojen osaston tehtävät voidaan jakaa seuraavasti:

- kansallinen sosiaali- ja talouspolitiikka
- kansainvälinen sosiaali- ja talouspolitiikka
- työmarkkinat, koulutus, järjestökysymykset ja kuluttaja-asiat
- työvoima, yritykset ja yritysdemokratia.

Muita sihteeristön osastoja ovat politiikkatutkimuksen osasto ja osasto, joka valvoo lakien toimeenpanoa. Jälkimmäisessä on vakuutustoimisto ja yritysten perustamisasioita käsittelevä toimisto.

Sosiaali- ja talousneuvostoa ei rahoiteta budjetista, vaan sitä rahoittaa Hollannin elinkeinoelämä lakisääteisillä maksuilla. Neuvoston vuosibudjetti on noin 20 milj. guldenia. Elinkeinojen kehittämiseen tähtävää tutkimustoimintaa tukee osittain talousministeriö ja sosiaali- ja työministeriö. Lakien toimeenpanoon liittyvistä palveluista peritään maksuja, samoin kuin neuvoston suorittamasta yritysten työneuvostojen jäsenten kouluttamisesta.

LAKKAUTETUT

KANADA

Kanadassa oli vuoteen 1992 saakka vuonna 1963 perustettu talousneuvosto (Economic Council of Canada). Neuvoston tehtävänä oli toimia hallituksen neuvonantajana pitäen silmällä seuraavien tavoitteiden toteutumista: korkea työllisyys, nopea taloudellinen kasvu, alhainen inflaatio, vaihtotaseen tasapaino ja tasainen tulonjako yksilöiden ja alueiden kesken.

Talousneuvostossa oli 25 jäsentä, jotka edustivat hallitusta, elinkeinoelämää, työntekijäjärjestöjä ja eri alueita. Jäsenet nimitti pääministeri ottaen huomioon edustettuina olevien tahojen ehdotukset. Lisäksi neuvostolla oli puheenjohtaja ja kaksi johtajaa, joiden tehtävänä oli neuvoston työn johtaminen. Sihteeristössä oli 40 tutkijaa ja lisäksi avustavaa henkilökuntaa.

Neuvoston työn pääpaino oli alkuvuosina talouden pitkän ajan kysymysten tutkimisessa. 1950-luvun lopulla ja 1960-luvun alussa kasvu hidastui,

työttömyys oli korkea, kapasiteetin käyttöaste alhainen ja suhteellinen tuottavuus ja kilpailukyky heikkenivät. Neuvostossa tutkittiin ensimmäisenä Kanadassa potentiaalisen tuotannon analyysin avulla talouspolitiikan tehokkuutta ja kehitettiin Kanadan kokonaistaloudellinen malli.

1980-luvulla Kanadan suuret taloudelliset ongelmat suuntasivat neuvoston työtä lyhyemmän ajan kysymyksiin selvittämiseen ja käytännön läheisempään talouspolitiikan suunnittelutyöhön.

Neuvosto tehtäviin kuului julkaista vuosittain pitkän ajan ja keskipitkän ajan taloudellisia ongelmia ja näkymiä koskeva katsaus. Lukuisia muita raporteja ja tutkimuksia julkaistiin eri aiheista. Tuoreimmista tutkimuksissa käsiteltiin tuottavuutta, kilpailukykyä, uutta teknologiaa, koulutusta ja muuttoliikettä. Viime vuosia panostettiin enemmän myös seminaareihin, konferensseihin ja muihin julkisiin esiintymisiin, joissa tutkimusten tuloksia tehtiin tunnetuksi.

Talousneuvoston toiminnan lakkauttamisen jälkeen hallitus ei ole perustanut uutta vastaavaa elintä. Julkisuudessa on käyty keskustelua neuvoston kaltaisen järjestelyn ainakin osittaisesta palauttamisesta. On myös ehdotettu jonkinlaisen taloudellisen asiantuntijajärjestelmän perustamista hallituksen neuvoa antavaksi elimeksi. Talousneuvostoa koskevaa lainsäädäntöä ei ole toistaiseksi kumottu.

ENGLANTI

Englannissa toimi vuodesta 1962 vuoteen 1992 hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelimenä kansallinen taloudellisen kehityksen neuvosto (National Economic Development Council). Sen tehtävänä oli laatia talouspoliittisia suosituksia, tehdä tutkimuksia ja edistää eri osapuolten yhteydenpitoa.

Neuvostoon kuului 24 jäsentä, jotka edustivat työnantajaliittoa, ammattiliitojen keskusjärjestöä, hallitusta, kansallistettuja teollisuusaloja. Lisäksi oli 4 asiantuntijajäsentä. Neuvosto kokoontui neljännesvuosittain. Puheenjohtajana toimi ministeri, jolle käsiteltävä asia kuului. Neuvosto oli kokonaan hallituksen rahoittama.

Alussa neuvoston tehtävät keskittyivät tulopolitiikkaan, mutta myöhemmin toiminta ulottui laajojen kokonaistaloudellisten selvitysten laadintaan. Neuvoston sihteeristönä toimi kansallinen taloudellisen kehittämisen virasto (National Economic Development Office, NEDO).

Neuvoston lakkauttamisen jälkeen hallituksella tai eri ministeriöillä ja etujärjestöillä ei ole ollut säännöllisesti kokoontuvaa yhteydenpitoelintä.

Viime aikoina hallitus on muodostanut ad hoc -pohjalla kunkin etujärjestön kanssa erikseen tilapäisiä yhteistyöelimiä määrättyissä kysymyksissä. Niillä ei ole kuitenkaan ole säännöllistä kokoonpanoa tai aikataulua.

Vuonna 1992 valtiovarainministeri perusti seitsemän viisaan miehen ennustepaneelin, johon kutsuttiin riippumattomia talousasiantuntijoita yliopistoista, tutkimuslaitoksista ja elinkeinoelämästä. Paneelin jäsenet nimitetään kahdeksi vuodeksi. Paneelin sihteeristönä toimii valtiovarainministeriö.

Paneeli kokoontuu kolmesti vuodessa tarkastelemaan talouden tilaa ja tulevia näkymiä sekä laatimaan omat ennusteensa ja suosituksensa. Yhdessä kokouksessa käsitellään lyhyen ajan ennusteita, yhdessä keskipitkän ajan näkymiä ja yhdessä molempia. Paneelin raportti, joka voi sisältää sekä yhteisiä näkemyksiä että myös jäsenten eriäviä mielipiteitä, lähetetään valtiovarainministerille ja julkaistaan.

Paneeli on ollut sekä yksimielinen että erimielinen riippuen käsitellyistä aiheista. Vuoden 1993 lopun budjettiesitys sai paneelilta hyväksyvän vastaanoton.

II. ASIANTUNTIJAELIMET

SAKSA

Saksassa ei ole varsinaisia edustuksellisuuteen perustuvia hallituksen ja etupii-rien yhteydenpitoelimiä. Sen sijaan hallituksen ulkopuolisilla asiantuntijajärjes-temillä on merkittävä rooli. Poliittisten päätösten tueksi kaivataan erityisesti talousasioista asiantuntijatietoa.

Merkittävimmät asiantuntijaelimet ovat 1) kansantaloudellista kehitystä arvioi-va asiantuntijaneuvosto (Sachverständigenrat zur Begutachtung der ge-samtwirtschaftlichen Entwicklung) eli "viisi viisasta", 2) tieteellinen neuvotte-lukunta (Wissenschaftlicher Beirat), 3) taloustutkimuslaitokset (Wirtschafts-Wissenschaftliche Forschungsinstitute).

Kansantaloudellisen kehityksen asiantuntijaneuvosto on toiminut vuodesta 1963. Siihen kuuluu viisi riippumatonta asiantuntijaa, joilla täytyy olla hyvä taloustieteellinen tuntemus ja kokemus. Heidän täytyy tulla jostain korkeakou-lusta tai talous- tai yhteiskuntatieteellisestä tutkimuslaitoksesta.

Asiantuntijaneuvostoa koskevan lain mukaan sen on laadittava vuosittain ra-portti Saksan talouskehityksestä kuluneelta ja tulevalta vuodelta. Liittohallituk-sen liittopäiville vuoden alussa antama taloudellinen katsaus sisältää asiantunti-janeuvoston raporttia koskevan kannanoton.

Lain mukaan asiantuntijaneuvoston on raportissaan tutkittava, miten markki-natalouden puitteissa voidaan saavuttaa yhtäaikaan vakaa hintataso, korkea työl-lisyys, vaihtotaseen tasapaino ja jatkuva kohtuullinen talouden kasvu. Siinä on selvitettävä myös tulojen ja varallisuuden kehitystä ja jakautumista. Erityisesti on käsiteltävä mahdollisia kokonaiskysynnän ja -tarjonnan välisiä jännitteitä, jotka voisivat vaarantaa edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamisen. Neuvos-ton on tuotava esiin myös väärät kehityssuunnat ja mahdollisuudet niiden kor-jaamiseen. Sen sijaan se ei saa antaa suosituksia talous- ja yhteiskuntapoliitti-sista toimenpiteistä.

Raporteissa on viime vuosina käsitelty erityisesti Saksan yhdentymiseen liitty-viä taloudellisia kysymyksiä. Niissä on korostettu taloudellisen kasvun ensisi-jaisuutta. Tuoreimman raportin nimi on "Aika toimia - kannustintoimenpiteiden voimistaminen".

Raportit ovat erittäin laajoja julkaisuja; esimerkiksi vuosien 1993/1994 raportti käsittää yli 400 sivua. Se sisältää myös käsite- ja menetelmäliitteet sekä yli satasivuisen tilastoliitteen. Raportin valmistelun käytännön työ tehdään Wiesbadenissa Saksan tilastokeskuksessa, jossa on käytettävissä 7 - 10 asiantuntijaa ja tekninen apu.

Palkkaa asiantuntijaneuvoston jäsenet saavat vuodessa noin 60 000 DM/henkilö sisäministeriön hallinnonalaan sisältyvältä alakohdalta. "Viisi viisasta" voivat tehdä myös erikoistutkimuksia joko omasta aloitteestaan tai lähinnä talousministeriön toimeksiannosta.

Tieteellinen neuvottelukunta, joka on toiminut vuodesta 1948, käsittää noin kolmekymmentä eri alojen asiantuntijaa, erityisesti taloustieteiden edustajaa. Neuvottelukuntaan on joskus kuulunut myös teologi. Neuvottelukunnan työ painottuu muiden asiantuntijatahojen tapaan lausuntojen antamiseen. Lausunnot julkaistaan talousministeriön painattamassa sarjassa. Talousministeriö antaa neuvottelukunnalle teknistä apua ja on asettanut yhden sihteerin sen käyttöön. Tätä nykyä neuvottelukunta tutkii Euroopan kehitystä ja julkaisee kuluvan vuoden aikana tutkimuksensa tulokset.

Kuusi suurinta **taloustutkimuslaitosta** (HWWA, IFO, DIW (Berlin) sekä Kielin ja Essenin tutkimuslaitokset sekä Saksan yhdistymisen jälkeen myös Hallen tutkimuslaitos) julkaisee kaksi kertaa vuodessa Saksan taloudesta yhteisen suhdanne-ennusteen ja antaa samalla hallituksen talouspolitiikalle suosituksia.

Eri järjestöt (mm. taloustutkimuslaitokset, useat etujärjestöt, yms.) kokoontuvat yhdessä lähinnä talousministeriön edustajien kanssa joka vuosi tammikuussa myös epävirallisiin **keskusteluihin talousministerin johdolla** (ns. Schuhfixpalaveri) alkaneen vuoden taloustilanteesta. Keskustelujen sisältöä ei julkisteta.

Saksassa toimii myös ns. **teollisuuden valiokunta** (Gemeinschaftsausschuss der Deutschen Gewerblichen Wirtschaft), jossa on edustettuna maan teollisuuden 15 suurinta liittoa, työnantajien keskusjärjestö ja teollisuus- ja kauppakamari. Valiokunta kokoontuu normaalisti kerran vuodessa (usein tammikuussa) talousministerin johdolla. Mukana kokouksessa ovat yleensä myös muut ministeriöt ja liittokanslerinvirasto. Valiokunta keskustelee keskeisistä talous- ja sosiaalipolitiikan kysymyksistä haluamatta kuitenkaan vaikuttaa mukana olevien organisaatioiden päätöksentekoon.

YHDYSVALLAT

Presidentin talouspoliittisena neuvonantajana Yhdysvalloissa toimii taloudellisten neuvonantajien neuvosto (Council of Economic Advisers), joka perustettiin vuonna 1946 edistämään mahdollisimman korkean työllisyyden, taloudellisen kasvun ja ostovoiman saavuttamista. Neuvoston tehtävänä on lain mukaan:

- auttaa ja neuvoa presidenttiä vuosittaisen taloudellisen raportin valmistelussa
- koota taloudellista kehitystä kuvaavaa tietoa
- arvioida hallituksen täystyöllisyyteen tähtäävien toimenpiteiden tehokkuutta
- valmistella talouspoliittisia suosituksia
- tehdä muita presidentin pyytämiä tutkimuksia.

Presidentti nimittää neuvostoon kolme taloudellista asiantuntijaa, yleensä samasta puolueesta kuin presidentti. Neuvoston jäsenet olivat alunperin kaikki samassa asemassa, mutta vuodesta 1953 lähtien puheenjohtaja edustaa neuvostoa kokouksissa presidentin, hallituksen, kansallisen turvallisuusneuvoston ja virkamiesten kanssa.

Neuvostolla on oma sihteeristö, jossa on 20 - 25 taloustutkijaa. Avustavaa henkilökuntaa on lähes saman verran. Puheenjohtaja on myös vastuussa sihteeristön toiminnasta.

Neuvosto pitää viikoittain kokouksia presidentin, varapresidentin ja presidentin muiden taloudellisten ja poliittisten neuvonantajien kanssa. Neuvoston jäsenet ovat usein kuultavina kongressissa asiantuntijoina. Neuvosto valmistelee vuosittain presidentin taloudellisen raportin, joka luovutetaan kongressille. Raportissa käsitellään taloudellisen tilanteen ja kehitysnäkymien sekä talouspolitiikan lisäksi myös ajankohtaisia erityiskysymyksiä. Vuoden 1993 raportissa oli esillä mm. terveydenhuollon talous, taloudellinen kasvu tulevien sukupolvien kannalta sekä markkinatalous ja sääätelyjärjestelmän uudistus.

Vuoden 1994 raportissa käsitellään terveydenhuollon uudistusta ja tehokkuuden ja tuottavuuden parantamistoimenpiteitä. Luvussa Yhdysvallat ja maailmantalous ovat aiheina mm. Yhdysvaltojen bilateraaliset neuvottelut Japanin ja Kiinan kanssa, Pohjois-Amerikan vapaakauppasopimus (NAFTA), Aasian ja Tyynenmeren alueen taloudellinen yhteistyö (APEC) sekä GATTin Uruguay-kierroksen vaikutukset. Uusina ajankohtaisina kysymyksinä käsitellään kauppapolitiikan suhteita ympäristö- ja kilpailupolitiikkaan sekä alueellisen integraation ulkopuolelle jääville maille koituvien haittojen lieventämiskeinoja.

Vuosiraportin lisäksi neuvosto on pääasiallisessa vastuussa kongressin Joint Economic Committee'n kuukausittain julkaisemasta Economic Indicators -julkaisusta. Neuvosto tiedottaa työstään laajasti eri tiedotusvälineissä.

RUOTSI

Ruotsissa ei ole Suomen talousneuvoston kaltaista hallituksen ja etujärjestöjen yhteydenpitoelintä eikä koko hallituksen neuvonantajana toimivaa asiantuntijaelintä. Valtiovarainministeriön neuvonantajana toimii vuonna 1987 perustettu taloudellinen neuvosto (Ekonomiska Rådet). Sen tehtävänä on asetuksen mukaan:

- panna alulle talouspolitiikan valmistelussa tarvittavaa tutkimusta
- esittää tutkimuksen tulokset raporteina ja kansainvälisissä kokouksissa
- toimia valtiovarainministeriön ja suhdannetutkimuslaitoksen (Konjunkturinstitutet) tieteellisenä neuvonantajana, erityisesti taloudellisten mallien kehittämisessä.

Neuvostossa on korkeintaan viisi valtiovarainministerin kolmeksi vuodeksi nimittämää jäsentä, jotka ovat kansantaloustieteen professoreita. Vakituksena jäsenenä on myös Konjunkturinstitutetin ylijohtaja ja tutkimusjohtaja.

Neuvosto kokoontuu kerran kuussa. Kokouksien yhteydessä järjestetään valtiovarainministeriössä seminaari. Esimerkiksi vuonna 1992 järjestettiin 10 seminaaria. Lisäksi järjestetään muita konferensseja ja seminaareja.

Neuvosto julkaisee vuosittain raportin, joka sisältää toimintakertomuksen sekä artikkeleita neuvoston tutkimusaiheista. Vuoden 1992 raportin pääaiheena on suhdanne-ennusteet ja suhdannepolitiikka. Edellisten vuosien raporttien pääaiheita ovat olleet tuottavuus ja taloudellinen kasvu (1991), hyvinvointi ja sen mittaaminen (1990), inflaatio, työttömyys ja vakauttamispolitiikka (1989) sekä suhdanteet ja ennustaminen (1988).

KIRJALLISUUS

Annali CNEL. Millenovecentonovantadue. Roma.

Annuario. Consiglio nazionale dell'economia e del lavoro. Roma 1993-94.

Bundeswirtschaftskammer. Interessenvertretung der Österreichischen Wirtschaft. Wien 1991. Esite.

Conseil national du Travail. Rapport sur activité du conseil 1992 - 1993. Bruxelles 1994.

Consejo Economico y Social. Esite.

Dansk økonomi. November 1993. Det økonomiske Råd. København 1993.

Economic Affairs Notes. U.S. Information Service. Embassy of the United States of America. February 15, 1994.

Economic Report of the President together with the Annual Report of the Council of Economic Advisers. Washington 1993.

Economic Report of the President together with the Annual Report of the Council of Economic Advisers. Washington 1994.

Encyclopedia Americana. Grolier, Inc. Danbury 1991.

Introduction to National Economic and Social Council. Esite. Dublin.

Joutsamo, Kari: Euroopan yhteisön organisaatio ja päätöksenteko. Teoksessa Opiskellen Euroopan yhteisöön. Valtiovarainministeriö, henkilöstöosasto ja Valtionhallinnon kehittämiskeskus. Helsinki 1993.

Key Elements on Representation. Social Partners Study. Doc. no. V/6141/93/E. Liite III asiakirjaan Communication concerning the application of the Agreement on social policy presented by the commission to the Council and to the European parliament. COM(93)600 final. Commission of the European Communities. Brussels, 14 December 1993.

Konjunktur och Prognos. Ekonomiska Rådets Årsbok 1988. Stockholm 1989.

Konjunkturprognoser och konjunkturpolitik. Ekonomiska Rådets Årsbok 1992. Stockholm 1993.

Kämper, N.: Der Sachverständigenrat zur Begutachtung der Gesamtwirtschaftlichen Entwicklung. Schriften zum Öffentlichen Recht, Band 561. Duncker & Humblot. Berlin 1989.

La fonction consultative européenne. Comité économique et social des Communautés européennes. Bruxelles 1987.

La pierre angulaire de l'économie démocratique. Conseil central de l'économie. Brochure d'information. Bruxelles 1991.

Ley de Creacion y Reglamento de Organizacion y Funcionamiento del Consejo Economico y Social. 1993.

Lopez, F. D.: Primer aniversario del Consejo Economico y Social. Boletin Economico de ICE No 2394. 6 -12 Diciembre 1993.

McFarland, David: Council of Economic Advisers. Teoksessa Henderson, David R. (ed.): The Fortune Encyclopedia of Economics. Warner Books, Inc. New York 1993.

National Labour Council. Bruxelles 1991.

NESC Publications. Dublin. November 1993.

Note d'information sur l'activite des conseils économiques et sociaux de la Communauté économique européenne 1992.

O Conselho Económico e Social. Legislação - Constituição - Composição. Conselho Económico e Social. Lisboa 1993.

Quid 1993. R. Laffont. Paris 1992.

Socio-economic consultation in Belgium. Central Economic Council. Esite.

Stummvoll, G.: Ein halbes Jahrhundert Sozialpartnerschaft. Grundlagen und Änderungen. Wirtschaftskammer. Esitemä 4.11.1993

The Consultative Assembly of economic and social interest groups in Europe. The Economic and Social Committee of the European Communities. Esite.

The Economic and Social Councils in Europe: Role and Perspectives. C.N.E.L. Economy and Labour National Council. Edizioni Scientifiche Italiane. Napoli 1992.

The role of economic and social councils in Western Europe. European Trade Union Institute. Bruxelles 1990.

The Social and Economic Council in the Netherlands. Sociaal-Economische Raad. Den Haag. Moniste.

Voipio, Iikko B.: Talousneuvostot 1920- sekä vastaavat eräissä Euroopan maissa. VATT-keskustelualoitteita 6. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus. Helsinki 1991.

Wirtschaft von A bis Z. Bundesministerium für Wirtschaft. Bonn 1992

Zeit zum Handeln - Antriebskräfte stärken. Jahresgutachten 1993/94. Sachverständigenrat zur Begutachtung der Gesamtwirtschaftlichen Entwicklung. Metzler-Poeschel. Stuttgart. November 1993.

Kirjeet Suomen Belgian, Englannin, Espanjan, Hollannin, Irlannin, Italian, Itävallan, Kanadan, Norjan, Portugalin, Ranskan, Saksan, Tanskan ja Yhdysvaltojen suurlähetystöiltä.

Liite 1

TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTOT: YHTEENVETO

	NORJA	TANSKA	IRLANTI
<i>Perustamisvuosi</i>	1950-luku	1962	1973
<i>Jäsenet</i>	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Hallituksen jäseniä	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Yrittäjäjärjestöt Ministeriöt Keskuspankki Muut järjestöt Asiantuntijat	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Asiantuntijat Hallituksen jäseniä
<i>Lukumäärä</i>	14	23	25
<i>Puheenjohtaja</i>	Pääministeri	Talousministeri nimittää	Hallitus nimittää neuvoteltuaan neu- voston kanssa
<i>Kokoustiheys</i>	Vähintään 2 kertaa vuodessa	Vähintään 2 kertaa vuodessa	..
<i>Toiminta</i>	Keskustelu	Taloudelliset tilanneraportit Tutkimukset	Raportit
<i>Ketä informaatio ja neuvonta palvelee</i>	Hallitus	Hallitus	Hallitus
<i>Julkisuus</i>	Istunnot ei julkisia Asiakirjoja ei julkisteta	Istunnot ei julkisia Raportit ja neuvoston kommentit niistä julkaistaan	Istunnot ei julkisia Raportit julkaistaan
<i>Rahoittaja</i>	Valtio	Valtio	Valtio
<i>Sihteeristö</i>	Pääministerin kanslia	On	On
<i>Ulkopuolisten asian- tuntijoiden käyttö</i>	..	..	Kyllä

TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTOT: YHTEENVETO, jatk.

	<i>ITÄVALTA</i>	<i>PORTUGALI</i>	<i>ESPANJA</i>
<i>Perustamisvuosi</i>	1957	1991	1973
<i>Jäsenet</i>	Yritystoiminnan kamarit Palkansaajien kamari Ammatillinen keskusjärjestö Hallituksen jäseniä	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Alueet Yhteiskunnalliset järjestöt Tutkimustoiminta Asiantuntijat Hallituksen edustajat	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Asiantuntijat Hallituksen jäseniä
<i>Lukumäärä</i>	36	56	25
<i>Puheenjohtaja</i>	Liittokansleri	Parlamentti nimittää	Hallitus nimittää neuvoteltuaan neu- voston kanssa
<i>Kokoustiheys</i>	Vähintään 4 kertaa vuodessa	6 kertaa vuodessa	Vähintään kerran kuukaudessa
<i>Toiminta</i>	Lausunnot Raportit Hintavalvonta	Lausunnot Selvitykset	Raportit
<i>Ketä informaatio ja neuvonta palvelee</i>	Hallitus Parlamentti Työmarkkinajärjestöt	Hallitus	Hallitus
<i>Julkisuus</i>	Kokousraporteilla suppea jakelu	Kokousraportit julkistetaan	Istunnot ei julkisia Raportit julkaistaan
<i>Rahoittaja</i>	Valtio	Valtio	Valtio
<i>Sihteeristö</i>	Liittokanslerin- virasto	On	On
<i>Ulkopuolisten asian- tuntijoiden käyttö</i>	..	..	Kyllä

TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTOT: YHTEENVETO, jatk.

	<i>ITALIA</i>	<i>RANSKA</i>	<i>BELGIA</i> <i>Talousneuvosto</i>
<i>Perustamisvuosi</i>	1957	1958	1948
<i>Jäsenet</i>	Yrittäjäjärjestöt Työntekijäjärjestöt Itsenäisten ammattin- harjoittajien järjestöt Asiantuntijat	Yrittäjäjärjestöt Työntekijäjärjestöt Itsenäisten ammattin- harjoittajien järjestöt Perhe-, osuustoimin- ta- ym. järjestöt Merentakaiset alueet Asiantuntijat	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Asiantuntijat
<i>Lukumäärä</i>	111	231	50 (50 varajäsentä)
<i>Puheenjohtaja</i>	Tasavallan presi- denti nimittää	Neuvosto valitsee	Hallitus nimittää neuvoteltuaan neu- voston kanssa
<i>Kokoustiheys</i>	Kerran kuu- kaudessa	1 - 2 kertaa kuukaudessa	Neljännes- vuosittain
<i>Toiminta</i>	Lausunnot Aloitteet Tutkimukset Työmarkkinatie- doston ylläpito	Lausunnot Tutkimukset Raportit	Lausunnot Raportit Tutkimukset Taloudelliset katsauk- set ja tiedotteet Tiedotus yrityksille
<i>Ketä informaatio ja neuvonta palvelee</i>	Hallitus Parlamentti Alueet	Hallitus	Hallitus Parlamentti
<i>Julkisuus</i>	Istunnot ei julkisia Päätökset julkistetaan Raportit julkaistaan	Istunnot yleensä julkisia Lausunnot, raportit ja tutkimukset julkaistaan	Istunnot ei julkisia Raportit, lausunnot ja tiedotteet julkaistaan Toimintakertomus julkaistaan
<i>Rahoittaja</i>	Valtiovarain- ministeriö	Pääministerin kanslia	Talousministeriö
<i>Sihteeristö</i>	On	On	On
<i>Ulkopuolisten asian- tuntijoiden käyttö</i>	Kyllä	Kyllä	Kyllä

TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTOT: YHTEENVETO, jatk.

	<i>BELGIA</i> <i>Työneuvosto</i>	<i>HOLLANTI</i>	<i>SUOMI</i>
<i>Perustamisvuosi</i>	1952	1950	1966
<i>Jäsenet</i>	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Asiantuntijat	Työnantajajärjestöt Työntekijäjärjestöt Yrittäjäjärjestöt Keskuspankki Hallituksen jäseniä
<i>Lukumäärä</i>	24	45	20
<i>Puheenjohtaja</i>	Kuningas nimittää	Hallitus nimittää (yleensä asiantuntija- jäsen)	Pääministeri
<i>Kokoustiheys</i>	Neljännesvuosittain	Kerran kuussa	Kerran kuussa
<i>Toiminta</i>	Lausunnot Raportit Työehtosopimukset	Lausunnot Raportit Elinkeinojärjestölain noudattamisen val- vonta Osallistuminen lakien toimeenpanoon	Keskustelu Tutkimusraportit
<i>Ketä informaatio ja neuvonta palvelee</i>	Hallitus Parlamentti	Hallitus	Hallitus Etujärjestöt
<i>Julkisuus</i>	Istunnot ei julkisia Lausunnot voidaan julkaista Toimintakertomus julkaistaan	Istunnot julkisia Raportit julkaistaan Lausunnot voidaan julkaista	Istunnot ei julkisia Raportit yleensä jul- kaistaan sihteeristön nimissä
<i>Rahoittaja</i>	Työministeriö	Elinkeinoelämä Palvelumaksut Valtion tuki	Valtioneuvoston kanslia
<i>Sihteeristö</i>	On	On	Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
<i>Ulkopuolisten asian- tuntijoiden käyttö</i>	Kyllä	Kyllä	Kyllä

EY-MAIDEN TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTOJEN YHTEISTYÖ

Euroopan yhteisön jäsenmaiden talous- ja sosiaalineuvostot ovat julkaisseet vuodesta 1980 lähtien vuosittain raportin, jossa kerrotaan kunkin neuvoston toiminnasta vuoden aikana. Raportin kokoa Belgian työneuvosto. Nämä raportit ovat konkreettinen osoitus neuvostojen välisistä yhteyksistä sekä kansallisella että EY:n tasolla.

Neuvostot pitävät yhteyttä myös vuosittaisissa kokouksissa, joihin osallistuvat neuvostojen puheenjohtajat ja pääsihteerit. Ensimmäinen kokous järjestettiin vuonna 1978 EY:n talous- ja sosiaalikomitean¹ aloitteesta. Kokouksissa tiedotetaan kansallisten neuvostojen toiminnasta ja keskustellaan yhteisesti kiinnostavista asioista. Nämä kokoukset ovat auttaneet luomaan yhteyksiä eri maiden neuvostojen välille ja vahvistaneet niiden yhteyksiä talous- ja sosiaalikomiteaan.

Vuoden 1992 kokous järjestettiin talous- ja sosiaalikomitean pääsihteerin ja Belgian talous- ja työneuvostojen pääsihteerien kutsusta ja siihen osallistui vain kansallisten neuvostojen pääsihteerit. Kokouksessa kiinnitettiin huomiota kansallisten neuvostojen yhteyksien lisääntyvään merkitykseen. Tällainen yhteistyö mahdollistaisi kansallisten neuvostojen entistä laajemmän osallistumisen muutokseen kohti Euroopan unionia, yhteisön taloudellisten ja sosiaalisten rakenteiden kehittymisen yhtenäisesti ja yhteisön avautumisen muihin maihin päin. Pääsihteerit esittivät, että neuvostojen puheenjohtajat kokoontuisivat mahdollisimman pian päättämään yhteistyöstä.

Kansallisilla neuvostoilla on ollut myös laajempia yhteisiä kokouksia, joihin on osallistunut myös muiden kuin EY-maiden taloudellisten neuvostojen edustajia. Vuonna 1989 kokous pidettiin Pariisissa ja vuonna 1991 Quebecissä. Vuosina 1990 ja 1992 Italian talous- ja työneuvosto kutsui eri maiden edustajat Roomaan käsittelemään talous- ja sosiaalineuvostojen roolia uudessa Euroopassa. Vuonna 1995 talous- ja sosiaalineuvostojen edustajien kokous järjestetään Lissabonissa.

---

¹ EY:n talous- ja sosiaalikomitea on jäsenmaiden etujärjestöjen edustajien muodostama neuvoo-antava elin, joka nimitetään neljäksi vuodeksi. Siinä on 189 jäsentä, jotka edustavat työmarkkinajärjestöjen lisäksi myös muita yhteiskunnan piirejä kuten maataloutta, pienyrityksiä, vapaita ammatteja, osuustoimintaa, kuluttajia ja luonnonsuojelijoita. Komitea toimii pääasiassa lausuntojen antajana komissiolle tai ministerineuvostolle. Koska komitean jäsenet toimivat omassa maassaan ja käyvät EY:ssä vain kokouksissa, heidän katsotaan pystyvän tuomaan yhteiskuntansa olojen paremman tuntemuksen EY:n päätöksentekoon.

